

ДО
ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ
ПРИ
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

К О Н Ц Е П Ц И Я
ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА
ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА ГР.БЛАГОЕВГРАД

ИЗГОТВЕНА ОТ
МАРИО ДИМИТРОВ ТОМОВ
ПРОКУРОР ПРИ СОФИЙСКА ГРАДСКА ПРОКУРАТУРА

КАНДИДАТ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА
АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ – ОКРЪЖЕН ПРОКУРОР НА
ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА - БЛАГОЕВГРАД

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

На основание чл.47, ал.5 от Наредба № 1 от 9.02.2017 г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт, Ви представям своята Концепция за управление на Окръжна прокуратура – Благоевград, изготвена в качеството ми на кандидат за длъжността „административен ръководител – окръжен прокурор“. Концепцията съдържа: лична мотивация за заемане на длъжността; анализ и оценка на състоянието на органа на съдебна власт; очертаване на достиженията и проблемите в досегашната му дейност; набелязване на цели за развитието и мерки за тяхното достигане. В нея са използвани данни, съдържащи се: в годишните доклади за дейността на ОП – Благоевград и РП – Благоевград за 2022г., 2021г. и 2020г.; Доклад за прилагането на закона и за дейността на прокуратурата и на разследващите органи през 2022 г.; Акт на ИВСС за резултати от извършена комплексна проверка на ОП-Благоевград през 2021г.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

Роден съм и съм израснал в гр.Благоевград. Решението ми да се кандидатирам за административен ръководител на Окръжна прокуратура – Благоевград е мотивирано от придобития житейски, професионален и административен опит по време на заеманите от мен различни длъжности, свързани с противодействие на престъпността, в съдебната система и извън нея, в съдебните райони Благоевград и София - град.

Професионалния си път по линия на противодействие на престъпността започнах през 2005г. в РПУ-Благоевград /от 2009г. 01 РУ - Благоевград/ където последователно заемах длъжностите: младши разследващ полицай в РУ, разследващ полицай в РУ, старши разследващ полицай в РУ . По време на работата си в РУ на МВР провеждах разследването предимно по досъдебни производства, образувани за извършени криминални престъпления.

В периода от 01.03.2011г. до 15.12.2011г., със заповед на директора на ОДМВР бях определен за отговорник на разследващите полицаи с месторабота 01 РУ - Благоевград и ми бяха възложени различни функции, свързани с цялостната организацията на работата на звеното, разпределение

на досъдебните производства, контрол върху сроковете за разследване, взаимодействие с РП – Благоевград и оперативните служители в РПУ.

През 2012г. бях временно преназначен на длъжност „главен юрисконсулт“ в ОДМВР – Благоевград. В този период подпомагах активно ръководството на дирекцията по множество направления: осъществяване на процесуално представителство по граждански, административни и наказателни дела, пред органите на централната и местната администрация; изготвяне на искиви молби, молби за образуване на изпълнителни дела и предприема процесуални действия за своевременно събиране вземанията на дирекцията; участие в изготвянето на договори, страна по които е ОДМВР – Благоевград; съгласуване на заповеди за налагане на дисциплинарни наказания; съгласуване на процедури по провеждане на обществени поръчки и разходване на бюджетни средства.

За времето от 15.03.2013г. до 01.02.2014г. и от 15.04.2014г. до 03.11.2014г. бях временно преназначен на длъжност „главен разследващ полицай в ОДМВР“. Отговарях за ръководството и организацията на работата на целия отдел „Досъдебно производство“ при ОДМВР – Благоевград, изразяваща се в разпределение на досъдебните производства, контрол върху сроковете за разследване, взаимодействие с прокурорите при ОП – Благоевград, районните прокуратури и ръководството на структурите на МВР на територията на Област Благоевград. Освен упражняването на ръководните функции, провеждах и разследването по досъдебни производства, водени за различни финансови, данъчни, икономически престъпления с фактическа и правна сложност.

От постъпването си в Софийска градска прокуратура през 2016г. до настоящия момент работя в отдел „Криминален“. По време на работата си в СГП съм наблюдавал досъдебни производства и съм участвал в съдебни заседания по дела със значителен обем, фактическа и правна сложност, образувани за извършени изключително тежки престъпления, включително и такива за организирана престъпна дейност.

С Решение на Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет, след проведено атестиране ми бе определена комплексна оценка „много добра“ и придобих статут на несменяемост.

За последните седем години не съм преставал да се интересувам от проблемите на ОП-Благоевград, РП-Благоевград и ОДМВР – Благоевград. Провеждах съм многократно разговори с колеги от тези структури и съм оказвал помощ съобразно възможностите си. Получих възможност да съпоставя организацията на дейността на ОП-Благоевград и СГП. В случай, че

бъда избран за административен ръководител на ОП-Благоевград, ще предприема действия за подобряване на нейната работа, като въвежда трайно наложили се добри практики, ползвани в най-голямата прокуратура в страната - СГП.

Считам, че така натрупаният опит в различни структури на МВР и ПРБ е изградил в мен всички качества, които един административен ръководител на ОП-Благоевград следва да притежава, за да реализира един успешен мандат.

Освен нормативно посочените в чл.169 и чл.170 от ЗСВ изисквания за заемане на длъжността , отличната теоретична подготовка и практически опит, е необходимо административният ръководител на окръжна прокуратура да притежава и редица способности, които да бъдат в допълнение на неговата професионални познания като магистрат и юрист.

На първо място, окръжният прокурор следва да бъде емоционално зрял, балансиран, да не се поддава на моментни настроения. Необходимо е да се съобразява с мнението на прокурорите и служителите от съответната прокуратура, но и да има свой собствен поглед върху проблемите на ръководената от него структура, което да му позволи да вземе оптимално решение и да го отстоява.

Магистратът, заемащ тази длъжност, не трябва да се колебае да поема отговорности, но и да може да делегира определени права и задължения на своите заместници, както и на съответните длъжностни лица от подпомагащата го администрация. Отношенията му с другите магистрати и служителите в структурата следва да се основават на взаимно уважение и доверие. Трябва да дава личен пример на колегите си и да поема адекватно натоварване, като по този начин стимулира целия колектив да изпълнява професионално задълженията си.

Важно задължение на ръководителя и предпоставка за постигане на високи резултати в служебната дейност е предприемането на мерки за осигуряване и поддържане на спокойна работна среда. Той трябва да оказва съдействие на всички магистрати и служители в ръководената от него прокуратура при изпълнение на служебните им задължения и подкрепа при разрешаване на ежедневните проблеми, което води до повишаване на мотивацията за работа.

Вярвам, че административният ръководител трябва да притежава умения за водене на диалог, подход към намиране на консенсусни решения по спорни въпроси, да бъде своеобразен балансър в колектива, при строго

спазване на закона. Действията му следва да бъдат насочени към повишаване на авторитета на ръководената структура и на съдебната власт като цяло.

Управлението на ОП – Благоевград следва да се основава на приемственост, но и готовност за предприемане на различни промени в организацията, в зависимост от тенденциите за развитие на нормативната база и обстановката в съдебния район.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА – БЛАГОЕВГРАД

При анализа на актуалното състояние на ОП – Благоевград са разгледани само тези показатели, които са структуроопределящи за дейността ѝ.

1. Географско положение на Благоевградска област. Криминогенни фактори.

Окръжна прокуратура – Благоевград осъществява правомощията си на територията на Благоевградска област, която е с площ от 6449,5 km², трета по големина в България и има население 292 227 души по данни от преброяването през 2021г. На север областта граничи с област Кюстендил и Софийска област, на изток – с област Пазарджик и област Смолян, на юг с Република Гърция и на запад с Република Северна Македония. Предвид наличието на вътрешна и външна за ЕС граници функционират 4 бр. ГКПП: Кулата, Илинден, Златарево и Станке Лисичково. На територията на гр.Благоевград са разположени 3 бр. висши учебни заведения: Югозападен университет „Неофит Рилски“, Американски университет в България и Колеж по туризъм, в които се обучават общо около 14 хиляди български и чуждестранни студенти и докторанти.

Областта е и втора по горски площи. Планините и многобройните горски масиви, липсата на промишлени замърсители, както и топлите минерални извори и богатото културно-историческо наследство правят тази област една от най-подходящите в България за развитието на различни видове туризъм и търговия, което води до поддържане на постоянен поток от хора, стоки и автомобили, но и до специфика на регистрираната престъпна дейност.

Така например, климатичните условия и релефа, най-вече в района на общините Петрич и Сандански са благоприятни за отглеждане на растението индийски коноп, което води до ръст на престъпленията по чл.354“а“ и чл.354“в“ от НК. В тази връзка следва да се отбележи и наличието на

трудности на установяване на площите, на които се отглежда коноп, тъй като в повечето случаи са разположени на изолирани, скрити места, дълбоко в гората, до които няма пътна мрежа. В тези случаи се ползва хеликоптер.

Наличието на обширни горски площи е предпоставка за извършването на престъпления против горското стопанство.

Тези основни фактори определят и наличието на другите характерни за района на ОП-Благоевград престъпления против митническия режим като контрабанда, трафик на наркотични вещества и акцизни стоки, незаконно преминаване на границата и каналджийство, престъпления против собствеността, по транспорта, против финансовата, данъчната и осигурителната система.

2. Натовареност. Кадрова обезпеченост. Материални условия.

Окръжна прокуратура – Благоевград притежава компетентност да разследва досъдебни производства за извършени престъпления, подсъдни на Окръжен съд – Благоевград като първа инстанция. Прокурорите от ОП – Благоевград осъществяват инстанционен и служебен контрол върху актовете на прокурорите от Районна прокуратура – Благоевград.

Прокурорите, следователите и служителите работят в помещения, разположени в две различни сгради. По-голямата част от прокурорите са поместени на последния етаж на съдебната палата, а другата, заедно със следователите – в сградата на ОСЛО, който е отдалечен на 300 метра. Болшинството от прокурорите са разположени по двама в стая, което затруднява тяхната работа, особено когато се извършва доклад от разследващ орган за хода на ДП или се планира реализация. Цялото деловодство, състоящо се от 16 служители е настанено в една зала, което затруднява изпълнението на служебните им задължения, особено когато там влизат граждани по различни поводи. Във всички стаи са поставени климатични инсталации и оборудвани с компютърна техника, според необходимостта от това.

Съгласно одобреното и действащо към момента щатно разписание в ОП – Благоевград са предвидени 19 длъжности за прокурори, в които са включени административен ръководител - окръжен прокурор, двама заместници на административния ръководител и 16 прокурори. От предвидените места, към момента 16 са заети и има 1 незаета щатни бройки, на която е командирован прокурор от РП-Благоевград. Необходимо е да се

прецизира необходимостта от командироване на прокурор от РП – Благоевград.

Съдебните служители в края на 2022 г. по щат са 44, а в началото на 2022 г. са – 43 броя. В тази връзка ръководството на ОП-Благоевград своевременно предприема мерки за заемане на овакантените длъжности в администрацията като обявява конкурси в съответствие с правомощията си.

Към 31.12.2022 г. следователите по щат са 12, има 1 незаета длъжност за младши следовател. Считано от 01.04.2021 г. един следовател от ОСЛО при ОП гр.Благоевград е командирован да изпълнява функциите на следовател в НСлС и продължава да бъде командирован там.

Общият брой на прокурорите и следователите в ОП гр.Благоевград към 31.12.2022 г. по щатно разписание е 31, а на служителите – 44. Съотношението между магистрати и служители е 1/1,42.

Съгласно щатното разписание в РП гр.Благоевград е предвидено да работят 48 прокурори, включващ административен ръководител, шестима заместник-районни прокурори /двама в гр.Благоевград и по един в териториалните отделения в гр.Разлог, гр.Гоце Делчев, гр.Сандански и гр.Петрич/, 35 щатни длъжности „прокурор” и 6 длъжности „младши прокурор” (3 заети и 3 незаети). Част от прокурорите изпълняват длъжността си в териториалните отделения в гр.Гоце Делчев, гр.Разлог, гр. Сандански и гр.Петрич.

Към момента реално работят 36 прокурори, от които в 12 в гр.Благоевград, 6 в ТО гр.Гоце Делчев, 6 в ТО Разлог , 5 в ТО – Сандански – и 7 в ТО Петрич.

Кадровата обезпеченост към момента е недостатъчна, което пречатства качествено и срочно изпълнение на професионалните задължения на прокурорите от РП гр. Благоевград. За преодоляване на този проблем, до провеждане на конкурс от ВСС за попълване на незаетите щатове, съвместно с административния ръководител на районната прокуратура, следва да бъде изготвен анализ на натовареността на териториалните отделения и разпределяне на новоназначените прокурори в по-натоварените райони.

В дейността на ОП – Благоевград се активно се използват назначените прокурорски помощници, които изготвят проекти на прокурорски актове и подпомагат ръководството при извършването на административни дейности. На прокурорските помощници се възлага работа след писмена заявка на прокурор за подпомагане по конкретна преписка, при водене на строга отчетност.

Към 31.12.2022 г. щатът за съдебни служители в РП гр. Благоевград е 56,5 щатни бройки. Съотношението между прокурори и служители е 1/1,18.

Освен следователи, по дела наблюдавани от прокурорите от ОП-Благоевград работят и разследващи полицаи при Областна дирекция на МВР гр.Благоевград, сектор БОП, граничните полицейски управления в региона на ОП гр.Благоевград, разследващи митнически инспектори към Териториална дирекция Митница София.

Към момента, утвърдения щат на отдел „Разследване“ при ОД МВР гр.Благоевград е 65 бр., от които 1 главен разследващ полицай - началник на отдел „Разследване“, 2бр. главен разследващ полицай в отдел „Разследване“, 6 бр. началник на сектор-главен разследващ полицай и 56 младши-старши разследващи полицаи. Реално работили през 2022 г. са 52 разследващи полицаи. Ръководството на ОДМВР регулярно предприема мерки за попълване на овакантираните щатни бройки, вследствие на голямото текучество на служителите.

В сектор БОП гр.Благоевград работят 3 разследващи полицаи от отдел „Разследване“ при ГДБОП-МВР, които работят по досъдебни производства, свързани с организирана престъпна дейност.

В ГПУ Благоевград при РДГП гр.Кюстендил, ГПУ Златарево при РДГП гр.Кюстендил и в ГПУ Гоце Делчев при РДГП гр.Смолян има назначени по един разследващ полицай. В ГПУ Петрич при РДГП гр.Смолян са работят трима разследващи полицаи.

В Териториална дирекция Митница София и в отдел „Митническо разузнаване и разследване“, работят трима разследващи митнически инспектори, които обслужват района на област гр.Благоевград .

Съгласно Указанието за информационната дейност в ПРБ, през 2022г. един прокурор в ОП гр.Благоевград е със средна натовареност 811 (при 811,3 за 2021г. и 724,7 за 2020г.), а един – в РП гр.Благоевград – 1 592,3 (при 1 269,7 за 2021г.). Следователите от ОСЛО при ОП гр.Благоевград са със средна натовареност на един следовател – 70 (при 69,4 за 2021г. и 66,2 за 2020г.).

Дейността на прокурорите при ОП-Благоевград се характеризира с голямо натоварване и динамика. През 2022г. среднодневната натовареност на прокурор при ОП – Благоевград, съгласно показателите по Правилата на ВСС е била 1,26 при среднодневна натовареност на един прокурор в окръжните прокуратури 1,23, която я поставя на 11-то място в страната. За сравнение през 2021г. тя е била 1,30 , а през 2020г. – 1,24. Следва да бъде направен

извод, че натовареността на прокурорите при ОП – Благоевград е относително постоянна величина, като разликите през годините се дължат на различния брой реално работили прокурори и на външни фактори както и колебанията в броя на регистрираните и разкрити престъпления на територията на областта.

През 2022г., прокурорите в РП гр.Благоевград са били със средна дневна натовареност – 3,88 (при 2,84 за 2021г.), при реално работили 35,50 (36,80 за 2021г.) прокурори, което ги поставя на шесто място в страната. Налице е едно значително завишаване на натоварването при прокурорите при РП – Благоевград, назависимо от ползвания показател, което следва да бъде преодоляно чрез предприемане на действия за заемане на така определените щатни бройки и прекратяване на командироването на прокурори на щат в РП – Благоевград в други прокуратури. Административния ръководител на ОП – Благоевград следва да намери необходимия баланс при обезпечаването на ОП и РП.

През 2022г. съгласно Правилата на ВСС за натовареността, следователите от ОСЛО при ОП гр.Благоевград са с коефициент на средна дневна натовареност 2,45 (при 1,94; за 2021г. и 1,71 за 2020г.) при 1,22 (1,35; 1,21) на един следовател в страната, т.е трайно и значително над средната за страната. За 2022г. благоевградските следователи са първо място в страната по натовареност, при условията на свободни щатни бройки, което сочи че техния кадрови потенциал е използван в пълен обем за работа по дела с фактическа и правна сложност.

През 2022 г. разследващите полицаи в ОДМВР Благоевград са разследвали средно по 83,88 досъдебни производства / 76.16 през 2021г. и 76.85 през 2020г./, а са приключили средно по 53.6 ДП.

Единственият разследващ полицай в ГПУ Златарево е разследвал 56 досъдебни производства /108 през 2021г. и 72 през 2020г./, а е приключил 41 ДП.

Следователите в ОСЛО при ОП Благоевград са разследвали средно по 44,1 досъдебни производства / 41.25 през 2021г. и 36.12 през 2020г./, а са приключили средно по 21.5 ДП.

Разследващият полицай в ГПУ Благоевград при РДГП Кюстендил е работил по 35 досъдебни производства /35 през 2021г. и 36 през 2020г./, а тези в ГПУ Петрич към РДГП Смолян са работили средно по 33 досъдебни производства / 56.02 през 2021г. и 51.33 през 2020г./, а е приключил 32 ДП.

Тримата разследващи полицаи в Сектор „БОП“ Благоевград са работили средно по 25.33 досъдебни производства / 16 през 2021г. и 7.33 през 2020г./, които са наблюдавани от ОП-Благоевград и РП-Благоевград, а са приключили средно по 12 ДП.

Разследващите полицаи в ГПУ Гоце Делчев при РДГП Смолян са работили по 22 ДП /32 през 2021г. и 30 през 2020г./, а са приключили средно по 12 ДП

Разследващите митнически инспектори при отдел „МРР Югозападна“ при ГД „МРР“ в АМ са работили по 22 ДП /32 през 2021г. и 30 през 2020г./, а са приключили средно по 0.67 ДП.

Следва да бъде направен извод, независимо от изложените статистически данни, че разследващите органи в различните структури са равномерно натоварени, предвид спецификата и правната сложност на водените от всяка една структура досъдебни производства. В тази връзка е необходимо да се посочи, че следователите работят изключително по дела с фактическа и правна сложност, налагащи извършването на множество процесуално – следствени действия. Значителна част от досъдебните производства, разследвани от разследващ полицай при ОДМВР-Благоевград, особено в РУ са срещу неизвестен извършител и по тях се налага извършването на повече оперативно – издирвателни мероприятия и по-малко действия по разследването.

За подобряване сročността на разследване и в изпълнение на ежегодните планове за дейността на ОП - гр.Благоевград по следствения надзор на всяко тримесечие са правени проверки на неприключили ДП, образувани преди повече от три години и наблюдавани от прокурори в ОП - гр. Благоевград, а на всяко шестмесечие са проверявани този вид дела в РП - Благоевград. Регулярно се изготвят са анализи за причините за забавянето и се предприемат мерки за приключване на разследването. Наред с това, на всяко тримесечие се правят проверки на ДП, водени срещу лица, привлечени като обвиняеми по три и повече неприключили наказателни производства, наблюдавани от прокурорите от ОП - гр. Благоевград.

Чрез всички възможни способи, предвидени в НПК е упражняван интензивен контрол върху сročността на разследването на досъдебните производства, продължили повече от шест месеца, изразяващ се в писмени и устни периодични доклади от разследващите органи относно извършените , действия, предстоящите такива и възникнали трудности.

В тази връзка редовно се провеждат и работни срещи с ръководството на ОДМВР – Благоевград и по-конкретно с началника на отдел

„Разследване“ за обсъждане на различни проблеми.

3. Разпределение на преписките и досъдебните производства между прокурорите при ОП - Благоевград.

Разпределението на делата и преписките в Окръжна прокуратура гр.Благоевград се извършва на основание Правилата за приложението на разпределението на преписките и досъдебните производства на принципа на случайния подбор в Прокуратурата на Република България, утвърдени със Заповед № РД-02-41 от 14.10.2015 г., изменени и допълнени със Заповед № РД-02-6 от 06.04.2016 г., Заповед № РД-02-23 от 02.11.2017 г., Заповед № РД-04-459 от 27.12.2018 г., Заповед № РД-02-10 от 03.02.2021 г. и Заповед № РД - 02-18 от 26.04.2021 г. на главния прокурор на Р. България, отменени със Заповед №РД-02-23/13.09.2021г. на главния прокурор. В тази връзка са издадени и множество заповеди на административния ръководител.

Разпределението на преписките и досъдебните производства на принципа на случайния подбор се извършва чрез специалния модул на програмата УИС, предоставена от ВКП. Определени са съдебните деловодители, които да работят с програмата за електронно разпределение. В заповедите на окръжния прокурор са определени групите, между които ще се извършва разпределението на преписките.

Създадена е необходимата организация, съгласно която е съдебните деловодители докладват новопостъпилите преписки, дела, сигнали и други материали на административния ръководител или на заместващия го прокурор за определяне на съответната група. След определяне на групите, преписките се предават на определените със заповед съдебни служители, които ги разпределят електронно по реда на тяхното постъпване при спазване принципа на случайния подбор. Групите са определени първоначално със Заповед № , , / . 2017г. на административния ръководител. След това са издавани заповеди при промяна на личния състав и при необходимост от изравняване на натоварването.

Към настоящия момент действа Заповед № | | / / 2022г., съгласно която преписките се разпределят в десет групи, както следва:

Първа група - „Преписки“;

Втора група - „Преписки с фактическа и правна сложност“;

Трета група - „Досъдебни производства“;

Пета група - „Инстанционен контрол по преписки и досъдебни производства, образувани за трафик на хора“

Шеста група - „Инстанционен контрол и произнасяния по отводи/самоотводи по преписки и досъдебни производства“

Седма група - „Изпълнение на наказанията“

Осма група - „Надзор за законност и административно-съдебен надзор“;

Девета група - „Международно правно сътрудничество“

Десета група - „Гражданско - съдебен надзор“;

Единадесета група - „Наказателно - съдебен надзор“

По искания за възобновяване на наказателни производства – чл.420, ал.1, пр.1 от НПК, възлагане на следовател разследването на ДП, молби и жалби по чл.70, ал.1 от НК, молби и жалби по чл.447 и по чл.437 от НПК, както и исканията за удължаване на сроковете по чл.234, ал.3 от НПК, се произнасял административният ръководител, тъй като те са от неговата компетентност.

Като недостатък при разпределението на новообразуваните досъдебни производства е използването на опцията „определен избор“, когато ДП е започнато от разследващ орган по реда на чл. 212, ал.2 от НПК, като същото се разпределя на съответния дежурен прокурор от ОП - гр. Благоевград, който упражнява функциите на наблюдаващ прокурор по досъдебното производство до неговото приключване. По този начин натовареността на прокурора се определя от броя на действително дадените от него дежурства.

Считам, че по – равномерно разпределение на досъдебните производства между прокурорите може да се постигне като прокурора, който е дежурен в деня на постъпване на уведомлението извърши само процесуалните действия които не търпят отлагане /например внасяне на протоколи за одобрение в съда, привличане на обвиняем, задържане до 72 часа, даване на указания по разследването, извършване на действия в извънработно време/, а на следващия ден материалите се докладват на прокурор, избран на случаен принцип за наблюдаващ.

Както вече бе споменато, ОП – Благоевград е една от натоварените прокуратури и често, при осъществяване на дежурството постъпват няколко уведомления за образувани досъдебни производства за извършени тежки престъпления от нейна компетентност, при които са проведени множество действия по разследването, подлежащи на одобрение от съда, предстои да

бъдат привлечени голям брой обвиняеми и да се внесат искания за вземане на мерки за неотклонение „задържане под стража“. В този момент дежурния прокурор е „претоварен“ и не е в състояние да изпълнява качествено служебните си задължения. В такива моменти е необходимо да се определя наблюдаващ прокурор на случаен принцип. За целта следва да се измени заповедта за случайното разпределение на преписките и досъдебните производства, като се въведе нова група „спешен доклад“, чрез която да се разпределят направо на наблюдаващ прокурор тези преписки и дела, с които дежурния е излишно обременен. От тази група е необходимо да са изключени прокурорите, които в конкретния ден взимат участие в съдебни заседания.

Равномерното разпределение на досъдебните производства, които наблюдават прокурорите в ОП-Благоевград е от ключово значение за равномерното разпределение на работата като цяло. Често разследването продължава през един дълъг период от време, през който наблюдаващия прокурор е ангажиран и работи по него, а след внасяне на обвинителен акт участва и в провеждането на съдебни заседания.

Като пропуск в организацията за разпределение на преписките и досъдебните производства следва да се отчете липсата на група „Прокурор по заместване“, който веднъж избран на случаен принцип, упражнява в пълен обем правомощията на наблюдаващия прокурор, в негово отсъствие. Съгласно действащата към момента заповед, при отсъствие на прокурор, преписките и досъдебните производства, наблюдавани от него, се докладват на прокурора, който го замества за преценка на необходимостта от извършване на незабавни действия или действия с неотложен характер. В случай, че такава необходимост съществува, те се докладват на административния ръководител, който разпорежда преразпределение на принципа на случайния подбор. По този начин, преписката или досъдебното производство веднъж се докладва на заместващия прокурор, втори път на административния ръководител и след това трети път на прокурор, избран на случаен принцип. По този начин се получава известно забавяне, което е от съществено значение, особено когато се докладват материали със значителна фактическа и правна сложност или голям обем.

4. Съдебна фаза.

От внесените през 2022г. общо 1 161 (при 1 154 за 2021г. и 1 060 за 2020г.) прокурорски актове са върнати от съдилищата в региона общо 24 (36; 13). Относителният дял на върнатите дела от общо внесените в съда актове е 2,07% (3,12%; 1,23%).

Върнати от съда са общо 20 (22; 8) обвинителни актове; 3 (8; 5) постановления по чл.375 от НПК и 1 (6; 0) предложения за споразумения (поради нарушения на закона и процесуалните правила).

През 2022г. прокурорите при ОП Благоевград са внесли в съда общо 101 обвинителни акта (при 90 за 2021г. и 87 за 2020г.), от които са върнати общо 5 (при 8 за 2021г. и 1 за 2020г. , което съставлява 4,95% /18-то място сред окръжните прокуратури в страната/.

През 2022г. прокурорите при РП гр.Благоевград са внесли 1060 прокурорски акта са върнати само 19 (28 за 2021г.), от които 15 обвинителни акта, 1 писмено споразумение и 3 постановления по чл.78“а“ от НК) което съставлява едва 1,79% /25-то място сред районните прокуратури в страната/.

От образуваните въз основа на ОА дела са решени 742 (686 за 2021г. и 579 за 2020г.); по предложение за споразумение - 317 (432 за 2021г. и 340 за 2020г.) и по постановление за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по чл.78“а“ от НК - 115 (130 за 2021г. и 124 за 2020г.) дела.

През този период съдът е решил 1 174 дела (1 248 за 2021г. и 1 065 за 2020г.) по внесени обвинителни актове (ОА), предложения за споразумения (ПС) и постановления/предложения по чл.78“а“ от НК, част от които са образувани през предходни години.

Прокурорите от региона са взели участие по 1 749 (1 754 за 2021г. и 1 577 за 2020г.) наказателни дела с проведени 4 968 (4 956 за 2021г. и 4 164 за 2020г.) съдебни заседания, от които 651 (608 за 2021г. и 545 за 2020г.) разпоредителни.

Прокурорите при ОП-Благоевград са изготвили са 19 бр. въззивни и касационни протести, а тези от РП – Благоевград – 92бр.

През 2022 г. са постановени общо 39 (37 пред 2021г. и 27 през 2020г.) оправдателни присъди и решения. Относителният им дял спрямо броя на внесените прокурорски актове, съставлява 3,36% (3,21%; 2,55%) .

Оправдателните присъди по внесени обвинителни актове са 32 (31 за 2021г. и 21 за 2020г.). Наблюдава се тенденция за тяхното увеличаване, която следва да бъде преодоляна. Разпределението на броя им по прокуратури е, както следва: Окръжна прокуратура гр.Благоевград – 5 (5; 0); Районна прокуратура гр.Благоевград – 27 (26).

5. Дейност на прокуратурите по административносъдебния надзор и надзора за законност.

Дейността на ОП – Благоевград и РП - Благоевград, свързана с административния надзор за законност изцяло се осъществява в съответствие с правомощията на прокуратурата, регламентирани в чл.127, т.т.5 и 6 от Конституцията и Законите на Република България, указанията на Върховна административна прокуратура. Участието в административни дела, възлагането на проверки чл. 145, ал. 1, т. 3 от ЗСВ, изготвянето на предложения и сигнали е важна дейност, която заема значителен дял в общата прокурорска работа.

В ОП гр.Благоевград и РП гр. Благоевград тя е добре обезпечена кадрово. Осъществява от обособен административен отдел в окръжната прокуратура, в който са включени двама прокурори със 100 процента натовареност за група 8 „ Надзор за законност и административносъдебен надзор“ от заповедта за разпределение на преписките и досъдебните производства. Тези прокурори са със занижена натовареност /по 5 процента/ в първа, втора, трета група. По тази дейност работи и един прокурор, който е с натоварване 20 процента за група 8.

III. ОЧЕРТАВАНЕ НА ДОСТИЖЕНИЯТА И ПРОБЛЕМИТЕ В ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ НА ОП – БЛАГОЕВГРАД.

А. Достижения

1. През 2022г. в следствения отдел на ОП-Благоевград е постигната най-висока натовареност в цялата страна по показателя брой разследвани дела на един следовател /44.1/, което е почти два пъти повече от средния /24.8/. По същия показател през 2021г. следствения отдел е бил на второ място, след ОСЛО в ОП Силистра.

2. Намалява относителният дял на върнатите от съда дела, образувани по обвинителни актове, внесени от прокурорите при ОП-Благоевград /5 %, спрямо 8.9 за 2021г./

3. При престъпленията с предмет наркотични вещества и прекурсори, ОП – Благоевград е на седмо място в страната по брой осъдени лица с влязъл в сила съдебен акт – 131 лица.

4. Предстои разрешаване на проблема с недостатъчния сграден фонд за РП-Благоевград и ОП-Благоевград. В момента прокурорите от двете прокуратури работят в сградата на ОС-Благоевград и ОСЛО – Благоевград.

Една част от прокурорите и следователите изпълняват служебните си задължения в самостоятелни стаи, а друга – по двама в стая. Необходимо е да се подобрят материално – техническите условия на служителите в ОП-Благоевград. До края на 2023г. предстои да бъде въведена в експлоатация новата сграда на РП-Благоевград и Административен съд – Благоевград, чийто ремонт започна през месец март 2021г.

5. От всички прекратени поради изтекла давност наказателни производства / 2 256 / няма такова, което е било водено срещу лице привлечено като обвиняем.

6. В ОП – Благоевград е формиран сплотен и отговорен колектив от магистрати и съдебни служители. Постигнато е отлично взаимодействие с ръководството на ОДМВР – Благоевград, сектор БОП гр.Благоевград, ГПУ Благоевград, ГПУ Златарево, ГПУ Гоце Делчев и ГПУ Петрич.

Б. Проблеми

1. Кадрово обезпечаване на прокурорите в ОП-Благоевград и РП - Благоевград. Към момента в РП – Благоевград работят 36 прокурори, от предвидените по щат 48.

2. Недостиг на разследващи полицаи в ОДМВР – Благоевград. Към настоящия момент най – голям кадрови дефицит се установява в 01 РУ – Благоевград и 02 РУ - Благоевград, за които утвърдените щатни бройки за разследващи полицаи са по 8, а реално работят по 5.

3. Относително малко наблюдавани досъдебни производства за данъчни престъпления и злоупотреба – 161 ДП, преди ОП Русе – 142 ДП и ОП Пазарджик – 118 ДП.

4. Трайна тенденция за увеличаване на относителния дял на оправдателните присъди.

5. За пета поредна година се наблюдава спад на реално наблюдаваните бързи производства, както и ръст на бързите производства, преобразувани в досъдебни производства по общия ред. Намалява относителният дял на БП от всички дела на производство спрямо 2021 г. и 2020 г. Възможността прокурорът да разпореди образуване на бързо производство по реда на чл.356, ал.2 от НПК не е използвана през последните три години.

6. Увеличаване на броя на досъдебните производства с неприключено разследване. Към 31.12.2022 г. те са с 24,01% повече от тези в края на 2021 г.,

респ. с 18,46% - от тези към 31.12.2020 г. Съставляват 36,75% (31,99%; 33,45%) от делата на производство.

IV. НАБЕЛЯЗВАНЕ НА ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ.

1. Относно кадрово обезпечаване на прокуратурите. В условията на така очертаня недостиг на прокурори в РП - Благоевград, следва новоназначените да се разпределят по териториалните отделения след извършване на анализ на натовареността им и в съответствие с желанието на съответния прокурор. Не трябва да се допуска принудително преместване на магистрати и служители от едно в друго териториално отделение, което е и незаконосъобразно.

2. Недостигът на разследващи полицаи следва да бъде преодолян чрез провеждане на анализи на натовареността на разследващите полицаи заедно с ръководството на ОДМВР – Благоевград. Окръжният прокурор трябва да настоява, конкурсите за незаетите щатни бройки за разследващи полицаи да бъдат обявявани своевременно и провеждани бързо. Натоварването на прокурорите и разследващите има отношение към качеството на тяхната работа и бързината на провежданите разследвания.

3. Във връзка с малкия брой досъдебни производства, образувани за данъчни престъпления, следва да бъдат проведени обучения на прокурорите в РП и ОП за повишаване на тяхната квалификация. Броят на прокурорите в ОП-Благоевград не позволява обособяването на отдели „Криминален“ и „Икономически“, както е в по-големите прокуратури. Съществува възможност за формиране на звено прокурори, които работят предимно по данъчни дела и такива за пране на пари, които са специфични и изискват по – задълбочена правна подготовка и практически опит. За тази цел, в заповедта за разпределение на преписките и досъдебните производства следва да се добави група „преписки за извършени данъчни престъпления и пране на пари“, в която да бъдат включени със 100 процента натовареност прокурорите от това звено, на които да бъде занижен процента на натовареност в групи „Преписки“ и „Преписки с фактическа и правна сложност“.

4. В противовес на очерталата се тенденция за увеличаване на оправдателните присъди следва да се изготвя подробен анализ за причините за постановяване на всяка една оправдателна присъда, особено когато тя се дължи в голяма степен на неправилно квалифициране на деянието от прокурора в обвинителния акт. Тези въпроси следва да се дискутират на

провежданите периодични съвещания с прокурорите от ОП и РП. В случаите, в които оправдателната присъда се дължи в голяма степен на пропуски, грешки или пасивност при събиране на доказателствата в хода на досъдебното производство, следва да бъде проведена работна среща прекия ръководител на разследващия орган, както и ръководни служители по направление „оперативно - издирвателна дейност“ в съответната структура, в която ДП е било на производство.

5. Увеличаване на броя на бързите производства. По правило, досъдебните производства, наблюдавани от прокурорите при ОП-Благоевград са с фактическа и правна сложност и не позволяват провеждането им по реда на Глава двадесет и четвърта от НПК. За повишаване на този показател, по-голяма активност следва да проявяват прокурорите при РП-Благоевград. В този случай, ролята на административните ръководители е само съвещателна. Недопустимо е да се намесват по конкретни дела.

6. Намаляване на броя на досъдебните производства, по които разследването е продължило повече от 3 години. Задаване на приоритет на разследващите органи за работа по стари дела. При необходимост, по всяко едно такова разследване да се изготвя следствено-календарен план, в който да се набелязват конкретни мерки за неговото приключване.

Причините за забавяне на разследванията са общи за цялата страна и в това отношение област Благоевград не представлява изключение : липса на инициативност на разследващите органи и оперативно - издирвателните служби и липса на необходимата координация между тях; несвоевременно и неритмично извършване на действия по разследването; недостатъчен бюджет за разходи по ДП; недостатъчен брой вещи лица; отсъствие на мотивация за работа на разследващите полицаи. В тази връзка окръжният прокурор следва да насочи усилията си към повишаване квалификацията и мотивацията на целия личен състав, работещ по досъдебни производства и преписки. В негово лице, тези служители трябва да усещат необходимото разбиране и подкрепа.

7. Административния ръководител на ОП-Благоевград следва постоянно да полага усилия за подобряване на организацията по разпределение на преписките и досъдебните производства, изравняване на натоварването при прокурорите и осъществяване на дежурствата. Необходимо е по тези направления да осъществява мониторинг и върху работата на РП – Благоевград. В същото време, окръжният прокурор не следва да се увлича и да изпълнява единствено административни функции и да се откъсва от активната прокурорска работа. Необходимо е периодично да

се предоставя статистическа информация за натовареността на всеки прокурор, така че той да има възможност да вижда своето място сред останалите, за да не е с убеждението, че не е ощетен за сметка на други, които са „привилегирвани“.

8. Провеждане на обучения на разследващите органи. Дейността на прокурорите по противодействие на престъпността е неразривно свързана с ефективността на работата на следователите, разследващите полицаи, разследващите митнически органи и служителите с оперативно – издирвателни функции. От изключителна важност е те да проявяват инициативност и активност при събиране на доказателствата за изясняване на обстоятелствата по делото, особено в началния етап на разследване. Ролята на административния ръководител на ОП при организацията на обучения и тематичната им насоченост е ключова за повишаване на правната подготовка на разследващите органи и уеднаквяването на практиката и на изискванията на прокурорите по сходни казуси. Следва да продължи и сътрудничеството с НИП.

9. Не бива да се подценява и ролята на прокуратурата за превенция на престъпността. Периодично да се провеждат срещи с ученици от училищата в региона, при които да се разясняват на децата техните права и задължения, принципите на организация на съдебната система, както и какво могат да направят, ако станат неволни свидетели на престъпление или разберат, че техен съученик или приятел е жертва на домашно насилие.

Гр.София
18.07.2023г.

С уважение:

Марио Томов